

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.13.07.2021

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

2011 yılında taraf devletler tarafından imzalanan Kadına yönelik şiddetle mücadelede Avrupa Konseyi Sözleşmesi olan İstanbul Sözleşmesi, 20 Mart 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararı ile feshedilmiştir. Ancak 1 Temmuz 2021 itibariyle gerçekleşen İstanbul Sözleşmesi geri çekilme süreci uluslararası hukuka aykırı olmasa dahi, iç hukukta Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri, uluslararası antlaşmaların kabulü ve feshi ve usulde paralellik ilkesine aykırı olmasına ilişkin tartışmalı yönleri vardır.

Anayasa'nın 104.maddesinin 11.fıkrası, uluslararası antlaşmaları onaylama yetkisini Cumhurbaşkanına vermektedir. Fakat onaylama yetkisi öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin "onaylamayı bir kanunla uygun bulması" şartına bağlıdır. Anayasa'nın 90.maddesinin ilk fıkrasında "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak antlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır" şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla uluslararası antlaşmaları onaylama yetkisi, yürütme organı ile yasama organı arasında paylaştırıldığından İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilme kararı, yürütmenin yetkisinde olan bir konu değildir. İstanbul Sözleşmesi'nde geri çekilme kararı, yürütmenin yetkisine ilişkin bir konu olmadığından Anayasa'nın 104.maddesinin 17.fıkrasına göre Cumhurbaşkanlığı'nın bu konuda yetkisi olmadığı hukukçularca belirtilmiştir.

Bununla birlikte, hukukta yer alan 'usulde paralellik ilkesi' gereğince yapılan bir işlem hangi usulle tesis edilmişse yine aynı usulle feshedilir. Dolayısıyla TBMM'nin onaylamayı uygun bulma kanunundan sonra Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak yürürlüğe konulan İstanbul Sözleşmesi ile ilgili geri çekilme kararının doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından yapılması, usulde paralellik ilkesine aykırı olduğu söylenebilir.

48254

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Sözleşmesi'nde geri çekilmeye ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Anayasa'nın 104.maddesinin 17.fıkrasına aykırı değil midir?
- 2- İstanbul Sözleşmesi'nin kabul edilme usulüne göre sözleşmeden geri çekilme kararının usulde paralellik ilkesine aykırı değil midir?
- 3- Anayasa'nın 104.maddesinin 17.fıkrasına göre "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır". Bu durumda İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi hükümsüz değil midir?